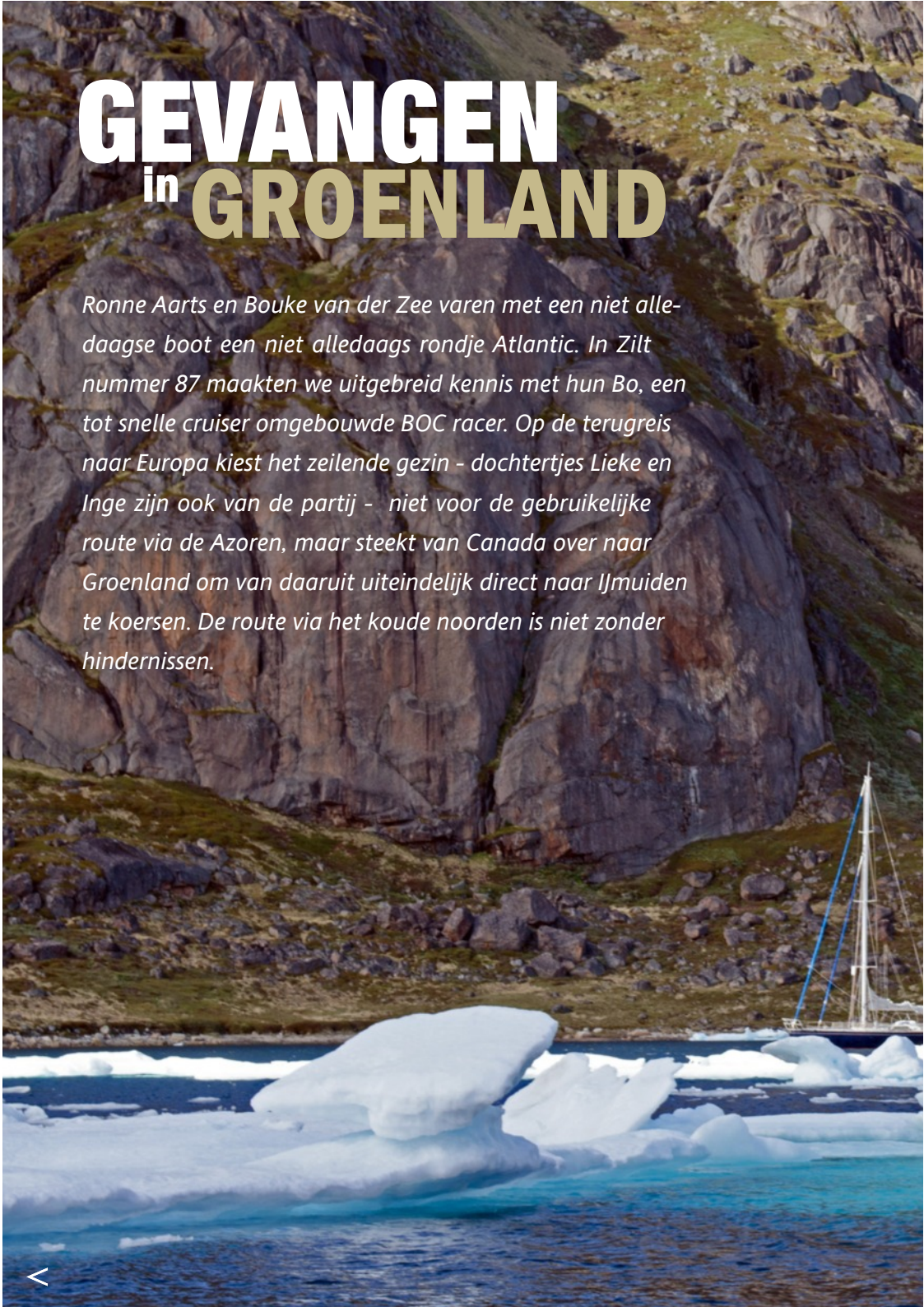

GEVANGEN in GROENLAND

Ronne Aarts en Bouke van der Zee varen met een niet alledaagse boot een niet alledaags rondje Atlantic. In Zilt nummer 87 maakten we uitgebreid kennis met hun Bo, een tot snelle cruiser omgebouwde BOC racer. Op de terugreis naar Europa kiest het zeilende gezin - dochtertjes Lieke en Inge zijn ook van de partij - niet voor de gebruikelijke route via de Azoren, maar steekt van Canada over naar Groenland om van daaruit uiteindelijk direct naar IJmuiden te koersen. De route via het koude noorden is niet zonder hindernissen.

Appilattoq was onze laatste stop voor we aan de 650 mijl naar Reykjavik op IJsland beginnen. Althans, dat is wat we denken als we naar de westelijke uitgang van de fjord varen. Eenmaal daar aangekomen blijkt het ijs op zee veel dichter te zijn dan we hadden verwacht. De nieuwste ijskaart brengt nog meer slecht nieuws. Het ijsveld rondom Cape Farewell strekt zich veel verder uit dan een paar dagen geleden. Om open water te bereiken zullen we enkele tientallen mijlen door het ijsveld moeten. Het water is voor drie tienden bedekt is met ijs en deels zelfs voor acht tot negen tienden. Wat te doen...

Geestelijk zijn we helemaal gericht op het maken van de oversteek naar IJsland.

Het weer is rustig en het zicht redelijk en dat zou de komende 48 uur ook zo moeten blijven. Ook is er nog de drang naar wat avontuur en ervaring met drijfijis. We besluiten te proberen door het ijsveld heen te komen. Aanvankelijk maken we redelijke voortgang, maar als er een dichte mist binnentrekt wordt het veel moeilijker een route door de brokken ijs te vinden. Het ondoordringbaar dichte pakijis lijkt zich ook verder uit te strekken dan we op basis van de ijskaart verwachtten. Het zicht is zo'n 150 meter en op de radar zien we wel veel ijs, maar geen doorgang. Dit wordt te gevaarlijk. We besluiten terug te gaan en ankeren voor de avond in de baai van Pakitsassuaq. Teleurgesteld dat we nog niet onderweg zijn naar IJsland, maar blij met onze indrukwekkende ervaring met het drijfijis vallen we in slaap.

Bij het eerste daglicht zien we dat het ijs nu ook onze fjord is binnen gedreven. We gaan direct ankerop, varen onze baai uit en proberen nog snel uit de fjord te komen. Maar het is al te laat om nog door het dichte ijs te varen. De enige uitgang van het fjord is versperd. We gaan terug naar de relatieve bescherming van onze ankerbaai. Nog altijd maken we ons niet druk. De ingang van de baai is redelijk smal en volgens de piloot is het “unlikely that any ice would intrude”. Het ergste wat ons kan gebeuren is dat we hier een paar dagen moeten blijven, denken we. Maar opnieuw loopt het anders... Als de wind naar het zuidoosten draait dringt het ijs ook onze ankerbaai in. Een grote ijsschots komt recht op ons af. Met de dinghy probeert Ronne het enorme stuk ijs van koers te doen veranderen, een truc die eerder goed heeft gewerkt. Maar dit keer is het ijs te groot en de wind te sterk. Ondertussen probeert Bouke de boot op de motor langs het ijs te manoeuvreren. Het lukt niet. Het ijs raakt het roer met zo'n harde klap dat het kwadrant losbreekt van de roerkoning.

Het maakt de situatie er niet eenvoudiger op. Sturen met de noodhelmstok is lastig omdat de stuurman niet meer bij de motorhendel kan. En er komt steeds meer ijs onze kant op. We gaan ankerop om een plek in de zuid-hoek van de baai te zoeken. Slechts een paar uur later is ook die helemaal vol gestroomd met ijs. De enige nu nog ijsloze plek ligt in het noordoosten, maar daar is het te diep om te ankeren. We gaan er toch naartoe en leggen een lange lijn naar de wal. Zo kunnen we ook weer snel weg.

Die nacht houden we continue ijswacht. De oostelijke wind houdt het ijs bij ons weg maar stuwt tegelijkertijd het pakijs in de ingang van de baai. Het wordt hier gelukkig niet echt donker 's nachts. Tegen de ochtend is zo'n 90 procent van de ankerplaats gevuld met ijs. De verwachting is dat de wind vandaag naar het westen draait voordat hij morgen weer hard en zuidoostelijk wordt. We moeten hier echt vandaag weg zien komen!

foto © Debby Kloos

Om half zes 's ochtends draait de lichte wind plotseling van oost naar west. Dit wordt ons moment. Weliswaar wordt het ijs in de baai nu onze kant opgeblazen maar door deze wind zal hopelijk ook de uitgang vrij komen. Om geen seconde te verliezen laten we onze lange landvast naar de wal achter en motoren we naar de uitgang. Uitgerekend op het moment dat we daar aankomen valt de wind weg. Onze ontsnappingsroute sluit zich weer. We zetten de punt van Bo in het ijs en proberen ons tegen beter weten in een weg naar buiten te banen. Tevergeefs. Zelfs met de nauwelijks waarneembare wind is het ijsveld te sterk. Langzaam maar zeker worden we achteruit verder de baai in gedrukt. Achter ons hebben we nog ongeveer een scheepslengte ruimte...

We zijn het er snel over eens dat we nu om hulp moeten vragen. Er is zeker een kans dat we hier nog op eigen kracht uit komen, maar dat moet dan wel vandaag gebeuren. Omdat hulp lang onderweg zal zijn kunnen we niet langer afwachten.

Via Aasiaat Radio overleggen we met MRCC NUUK. Zij besluiten het marineschip Knud Rassmussen naar ons toe te sturen. Over zeven uur kunnen ze bij ons zijn. Tijdens het contact met de kustwacht draait de wind plotseling weer naar de goede hoek. Er gebeurt precies waar we op gehoopt hadden. Door de gedraaide wind gaat de druk van het ijs af en drijven de schotsen ook een beetje uit elkaar. Dat maakt het voor ons mogelijk ze één voor één met de punt van de boot aan de kant te drukken om ons zo een weggetje te banen richting opener water. Met af en toe het nodige geweld werken we ons langzaam uit de baai en richting de uitgang van de fjord. Wat zijn wij blij met onze stevige boot! Een uur later bereiken we vrijer water. Als we even verderop zelfs een weg naar open zee ontdekken, melden we de Knud Rassmussen dat we het zelf gaan redden. De marine besluit ons toch tegemoet te komen en naar een veilige haven te begeleiden.

Diezelfde avond bereiken we het relatief veilige Nanortalik. De dagen erna repareren we het kwadrant en de autopilot. Nog 2000 mijl naar Amsterdam... [Z]

